Pautes de correcció

Economia de l'empresa

Sèrie 4

Responeu a CINC dels sis exercicis següents. Cada exercici val 2 punts. En el cas que respongueu a tots els exercicis, només es valoraran els cinc primers.

Exercici 1 (Bloc 1: 2 punts)

En Joanet ha començat à treballar a l'empresa Auditories Express, S.L. La primera feina que li han encarregat és auditar una empresa que li ha facilitat el balanç de situació següent:

BALANÇ DE SITUACIÓ a 31 de desembre de 2012					
ACTIU	T	PATRIMONI NET I PASSIU			
ACTIU NO CORRENT		PATRIMONI NET			
Immobilitzat intangible		Capital social	60.000		
Aplicacions informàtiques	800	Resultat de l'exercici	???		
Equips per a processos d'informació	1.000				
Immobilitzat material		PASSIU NO CORRENT			
Inversions en Terrenys i béns naturals	10.000				
Construccions	50.000	Proveïdors d'immobilitzat a curt termini	5.000		
Mobiliari	3.000				
Maquinària	8.000				
		PASSIU CORRENT			
ACTIU CORRENT					
		Proveïdors	4.000		
Existències		Creditors per prestació de serveis	6.000		
Comercials	1.000	Deutes a llarg termini amb entitats de crèdit	600		
		Deutors	500		
Realitzable					
Clients	2.000				
Hisenda Pública, creditora	1.200				
Inversions financeres a llarg termini	1.500				
Disponible					
Bancs i institucions de crèdit	12.000				
Reserves	8.000				

En Joanet recorda que la seva professora al Batxillerat li recalcava que posés tots els totals i subtotals de les diferents masses patrimonials. Així, decideix abans de fer res revisar bé el balanç i veure si totes les partides estan col·locades correctament.

Pautes de correcció

Economia de l'empresa

1.1. Presenteu correctament el balanç de situació de l'empresa així com el resultat de l'exercici.

[1 punt]

BALANÇ DE SITUACIÓ					
ACTIU	1	PATRIMONI NET I PASSIU			
ACTIU NO CORRENT	74.300	PATRIMONI NET	73.000		
Immobilitzat intangible	800	Capital social	60.000		
Aplicacions informàtiques	800	Reserves	8.000		
		Resultat de l'exercici	5.000		
Immobilitzat material	62.000				
Construccions	50.000	PASSIU NO CORRENT	600		
Mobiliari	3.000				
Maquinària	8.000	Deutes a llarg termini amb ent. crèdit	600		
Equips per a processos d'informació	1.000				
Inversions immobiliàries	10.000				
Inversions en Terrenys i béns naturals	10.000				
Inversions financeres a llarg termini	1.500				
Inversions financeres a llarg termini	1.500				
ACTIU CORRENT	15.500	PASSIU CORRENT	16.200		
Existències	1.000	Hisenda Pública, creditora	1.200		
Comercials	1.000	Proveïdors d'immobilitzat a curt termini	5.000		
		Proveïdors	4.000		
Realitzable	2.500	Creditors per prestació de serveis	6.000		
Clients	2.000				
Deutors	500				
Disponible	12.000				
Bancs i institucions de crèdit	12.000				
TOTAL ACTIU	89.800	TOTAL PATRIMONI NET I PASSIU	89.800		

1.2. Definiu el terme *auditoria de comptes*, i indiqueu qui la fa, quina finalitat té i en què es materialitza el resultat. [0,5 punts]

L'auditoria de comptes és l'examen dels estats financers d'una entitat realitzat per professionals qualificats i independents, d'acord amb normes d'auditoria generalment acceptades.

La finalitat de l'auditoria de comptes és expressar una *opinió* sobre l'adequació de que els estats financers presenten la *imatge fidel* del patrimoni, de la situació financera de l'entitat i del resultat de les seves operacions, d'acord a *principis i normes comptables generalment acceptats*, que guarden *uniformitat* amb els aplicats durant l'exercici anterior.

El resultat de l'auditoria de comptes es materialitza en l'informe d'auditoria.

Pautes de correcció

Economia de l'empresa

1.3. Què diferencia una auditoria operativa d'una auditoria financera? [0,5 punts]

La seva diferència està en el contingut i finalitat de l'auditoria.

- L'auditoria operativa revisa els procediments portats a terme per l'organització de l'empresa amb la finalitat d'analitzar l'eficàcia i l'eficiència de l'estructura global de l'empresa quan a objectius, planificacions, etc.
- L'auditoria financera examina i verifica els comptes anuals de l'empresa, a fi de confirmar les dades que s'hi reflecteixen.

Exercici 2 (Bloc 1: 1 punt; Bloc 2: 1 punt)

- **2.1.** Contesteu les güestions següents:
- a) Ordeneu cronològicament les fases del cicle comptable d'una empresa enumerades a continuació:
 - ✓ assentament d'obertura:
 - √ assentament de tancament;
 - √ balanç de comprovació de sumes i saldos;
 - √ balanç de situació inicial;
 - √ balanç final o comptes anuals;
 - √ càlcul del resultat;
 - ✓ registre de les operacions de l'exercici;
 - ✓ regularització.
- b) A més del balanç de situació, quins documents formen part dels comptes anuals d'una empresa?

[1 punt]

- a) L'ordre del cicle comptable de l'empresa és el següent:
 - 1. Balanç de situació inicial.
 - 2. Assentament d'obertura.
 - 3. Registre de les operacions de l'exercici.
 - 4. Regularització.
 - 5. Balanç de comprovació de sumes i saldos.
 - 6. Càlcul del resultat.
 - 7. Assentament de tancament.
 - 8. Balanç final o comptes anuals.
- b) Els documents que formen part dels comptes anuals, a més del balanç de situació d'una empresa, són:
 - 1. Compte de pèrdues i guanys
 - 2. Estat de fluxos d'efectiu
 - 3. Estat de canvis del patrimoni net
 - 4. Memòria

Pautes de correcció

Economia de l'empresa

- **2.2.** Definiu els tipus d'inversió següents i proposeu un exemple per a cadascun:
 - a) Inversió financera.
 - b) Inversió a curt termini.
 - c) Inversió estratègica.
 - d) Inversió substitutiva.

[1 punt]

A. Inversió financera: Adquisició d'un actiu financer: obligacions, accions, dipòsits bancaris, etc. Finalitza quan els títols són venuts.

Exemple d'inversió financera: adquisició d'accions d'una empresa, compra d'obligacions de la Generalitat, etc.

B. Inversió a curt termini: Inversió vinculada a l'empresa durant un període inferior a la durada d'un exercici econòmic (normalment 1 any).

Exemple d'inversió a curt termini: Dipòsit bancari a 3 mesos.

C. Inversió estratègica: Inversions de modernització que tenen per objectiu l'adaptació de l'empresa a canvis tecnològics i l'increment de la seva competitivitat.

Exemple d'inversió estratègica: Compra de maquinària de tecnologia punta.

D. Inversió substitutiva: Inversió que limita la realització d'altres. Cal tenir en compte que no es confongui amb la de reposició o renovació que es aquella que substitueix un actiu vell per un altre de nou.

Exemple d'inversió substitutiva: Comprar una maquinària del model A en lloc del model B.

Exercici 3 (Bloc 2: 2 punts)

3.1. Definiu els termes que us proposem a continuació i col·loqueu-los a la columna corresponent de la taula següent: *amortització*, *capital*, *emprèstit i facturatge*. [1 punt]

Finançament propi	Finançament aliè

Finançament propi	Finançament aliè
Amortització	Emprèstit
Capital	Facturatge

Amortització

Expressió comptable del repartiment (periodificació) del cost d'adquisició de l'immobilitzat en exercicis successius que reflexa la pèrdua de valor del bé.

Capital

Valor de les aportacions del socis representat en accions (S.A.) o participacions (S.L.).

Pautes de correcció

Economia de l'empresa

Emprèstit

És una emissió de deute (obligacions, bons, pagarés, lletres...) que emeten les empreses i que compren els particulars o altres empreses a canvi d'un interès. En la data que s'hagi determinat l'empresa haurà de tornar els diners invertits pels compradors d'acord amb les condicions que s'hagin pactat.

Facturatge

Una empresa, de facturatge, compra les factures o drets de cobrament pendents del venedor. El factor s'encarrega de cobrar als consumidors finals l'import de les factures, assumint els impagats, que no són repercutits al venedor (cedent dels crèdits). El cost per al cedent és elevat en funció del grau d'impagats que es vulgui que assumeixi el factor.

3.2. Per a tres possibles projectes d'inversió es coneixen les dades de la taula següent:

Projecte	Desemborsament inicial	Flux de Caixa Net (Any 1)	Flux de Caixa Net (Any 2)	Flux de Caixa Net (Any 3)
P1	13.000	6.000	6.000	6.000
P2	13.000	9.000	4.000	4.000
P3	13.000	0	6.000	12.000

 a) Classifiqueu els tres projectes per ordre de preferència, aplicant un tipus d'interès del 5%, segons el criteri del valor actual net (VAN).
 [0,75 punts]

Tenint en compte que la taxa d'actualització és del 5%, substituïm les dades en la fórmula del VAN per a cada projecte:

VAN (P1) = -13.000 +6.000/(1+0.05) + 6.000/(1 + 0.05)² + 60.000/ (1 + 0.05)³ = 3.339,49
$$\in$$
 VAN (P2) = -13.000 + 9.000/ (1 + 0.05)¹ + 4.000/ (1+0.05)² + 4.000/ (1 + 0.05)³ = 2.654,9 \in VAN (P3) = -13.000 + 6.000/ (1+0.05)² + 12.000/ (1+0.05)³ = 2.808,23 \in

El millor projecte segons el criteri del VAN és el Projecte 1, ja que representa un valor més elevat del VAN i per tant un benefici més gran de la inversió, en segon lloc el Projecte 3 i l'últim el Projecte 2.

b) Quin és el termini de recuperació (*payback*) del projecte P3? [0,25 punts]

Al final del segon any s'han recuperat 6.000 €, falten 7.000 € que és recuperaran en el transcurs del tercer any, i el calculem mitjançant una proporció entre temps i quantitat.

7.000/12.000 = X/12. X = 7, és a dir, 7 mesos.

El payback serà de 2 anys, 7 mesos.

Pàgina 6 de 23

PAU 2013

Pautes de correcció

Economia de l'empresa

Exercici 4 (Bloc 3: 2 punts)

4.1. Per a cadascuna de les situacions empresarials del quadre següent, determineu si l'empresa ha aplicat una estratègia de creixement intern o extern i digueu de quin tipus d'operació es tracta (fusió pura, fusió per absorció, préstec o endeutament amb entitats de crèdit, emprèstit o emissió de deute, adquisició majoritària o minoritària, etc). [1,2 punts]

Situació empresarial	Tipus de creixement	Tipus d'operació
L'empresa A demana 100.000 € al banc.		
L'empresa B integra C dins del seu patrimoni i C desapareix.		
L'empresa D fa una emissió d'obligacions a 3 anys.		
L'empresa E compra el 40% de l'empresa F.		
L'empresa G i l'empresa H desapareixen i es forma la nova empresa I.		
L'empresa J compra el 70% de l'empresa K.		

Situació empresarial	Tipus de creixement	Tipus d'operació
L'empresa A demana 100.000 € al banc.	Intern	Préstec o endeutament amb entitats de crèdit
L'empresa B integra C dins del seu patrimoni. C desapareix.	Extern	Fusió per absorció
L'empresa D fa una emissió d'obligacions a 3 anys.	Intern	Emprèstit o emissió de deute
L'empresa E compra el 40% de l'empresa F.	Extern	Adquisició minoritària
L'empresa G i l'empresa H desapareixen per formar la nova empresa I.	Extern	Fusió pura
L'empresa J compra el 70% de l'empresa K.	Extern	Adquisició majoritària.

4.2. Definiu *creixement intern* i *creixement extern* i determineu, com a mínim, una de les seves implicacions. [0,8 punts]

DEFINICIÓ CREIXEMENT INTERN

El creixement intern és el que realitza una empresa mitjançant noves inversions dins de la mateixa empresa.

DEFINICIÓ CREIXEMENT EXTERN

El creixement extern és el que es realitza per alguna operació d'adquisició, fusió, control o cooperació amb d'altres empreses i s'accedeix a nous mercats.

IMPLICACIÓ CREIXEMENT INTERN

S'incrementa el patrimoni i la capacitat productiva de l'empresa.

IMPLICACIÓ CREIXEMENT EXTERN

Disminueix el número d'empresa i incrementa la mida de les empreses que persisteixen.

Pautes de correcció

Economia de l'empresa

Exercici 5 (Bloc 4: 2 punts)

- **5.1.** En Pere Brunet vol convertir en hotel la masia rústica que ha heretat de la família. Això li comportarà uns costos fixos de 60.000 € anuals i uns costos variables unitaris de 25 € per cada servei diari d'habitació.
- a) Si vol obtenir el punt mort (o llindar de rendibilitat) en mil serveis anuals, quin ha de ser el preu de venda unitari de cada servei diari d'habitació? Interpreteu el resultat. [0,5 punts]

```
En el punt mort:

Ingressos Totals – Costos Totals = 0

IT – CT = 0

IT = Costos Fixos + Costos Variables

IT = CF + CV

p · X_{PM} = CF + CV* · X_{PM}

p · X_{PM} = CF + CV* · X_{PM}
```

Preu de venda unitari = p ??? Costos Fixos = CF = 60.000 €/any

Costos Variables unitaris = CV* = 25 €/ servei d'habitació

X_{PM} = Volum de producció i venda en el punt mort = 1.000 serveis d'habitació/any

```
p \cdot 1.000 = 60.000 + 25 \cdot 1.000

p = (60.000 + 25 \cdot 1.000) / 1.000 = 85 €/servei d'habitació
```

El preu de venda mínim de l'habitació serà de 85 €. En aquest cas, aconseguiria el punt mort al ocupar 1.000 habitacions. Per sobre d'aquesta quantitat, les habitacions que es reservin i ocupin per sobre de 1.000 ja contribuiran a la formació de benefici per a l'hotel.

 b) Amb un preu de venda unitari de 100 € per a cada servei diari d'habitació, a partir de quants dies d'habitacions ocupades obtindrà beneficis l'hotel?
 [0,5 punts]

```
Amb un preu de venda de 100 €/servei d'habitació: p \cdot X<sub>PM</sub> = CF + CV* \cdot X<sub>PM</sub> 100 \cdot X_{PM} = 60.000 + 25 \cdot X_{PM}
```

 $X_{PM} = 60.000 / (100 - 25) = 800$ serveis d'habitació Començarà a obtenir beneficis a partir d'una ocupació de 800 habitacions.

5.2. En Joan Petit i dos amics de la infància van crear una societat limitada dedicada a la cria de cargols. Cadascun va fer una aportació de 1.200 €. A causa d'una malaltia provinent del sud-est asiàtic, molts cargols han deixat de criar, motiu pel qual la producció ha baixat notablement i l'empresa ha acumulat un deute de 6.000 €. En Joan Petit està preocupat perquè no sap què li poden reclamar els creditors. De quin import del deute és responsable? [0,5 punts]

La forma societària adoptada va ser la societat limitada. Per tant, la responsabilitat queda limitada a l'import de l'aportació de cada un dels socis. En aquest cas, encara que teòricament li correspondria una tercera part del deute, o sigui 2.000 € (6.000/3), en Joan només seria responsable de l'import de la seva aportació, per tant: 1.200 €

Pautes de correcció

Economia de l'empresa

5.3. Enumereu i expliqueu breument dos aspectes que cal tenir en compte a l'hora d'escollir una determinada forma jurídica per a una empresa. [0,5 punts]

Poden ser dos dels següents criteris:

- Capital inicial disponible i/o necessari: Cal tenir en compte el capital que es necessita per a cada forma societària per veure si la forma jurídica escollida serà o no viable. Per als empresaris individuals no hi ha cap capital social mínim, per a les societats limitades és de 3.005,06 € i per a les societats anònimes és de 60.101,21 €
- **Nombre de socis**: Cal tenir present el nombre de persones que participen en el projecte, i que determinarà la forma jurídica a escollir. Per exemple: una sola persona pot treballar com a empresari individual, societat de responsabilitat limitada o societat anònima, una societat laboral necessita un mínim de 3 socis.
- Responsabilitat patrimonial: En funció de la responsabilitat que s'estigui disposat a prendre, caldrà escollir el tipus de societat. Per exemple, si es vol limitar la responsabilitat dels socis, caldrà escollir una societat mercantil (societat anònima, societat limitada...), i si s'està disposat a respondre amb el patrimoni personal, es podrà optar per una empresa individual, una societat civil, una comunitat de béns o una societat col·lectiva.
- **Necessitats d'inversió i possibilitats de finançament**: La dimensió econòmica implicarà la necessitat de més o menys socis i persones.
- **Tipus d'activitat**: algunes activitats requereixen formes jurídiques concretes.
- **Perspectives de creixement**: pel que hi haurà determinats negocis que necessitaran deixar oberta la possibilitat de creixement de socis.
- **Aspectes fiscals**: Les persones jurídiques paguen l'impost sobre societats o beneficis, que representa aplicar un percentatge fix en funció dels seus resultats. Les persones físiques paguen l'impost sobre la renda de les persones físiques pels rendiments de l'activitat empresarial i/o professional que representa un percentatge escalat en funció dels beneficis obtinguts. En el cas d'alguns tipus de societats, hi ha avantatges fiscals, com per exemple per a les cooperatives i les societats laborals.
- **Socis treballadors**: Si els socis treballaran a l'empresa, caldrà optar per una empresa laboral o cooperativa.
- **Nombre de treballadors i treballadores a contractar**: Si una empresa ha de contractar molts treballadors potser estarà més interessada en constituir una societat que limiti la responsabilitat dels socis.
- **Ajudes financeres i subvencions públiques**: Algunes formes jurídiques tenen privilegis i reben més ajudes i subvencions que d'altres.
- **Simplicitat en els tràmits de constitució**: El volum de tràmits inicials pot ser un determinant a l'hora de decidir-se pel tipus de societat a constituir, perquè pot representar una major rapidesa així com un menor cost.
- Llibertat d'acció de l'emprenedor: L'empresari individual tindrà més llibertat que no pas un soci d'una S.A, ja que podrà decidir en tot moment i sense necessitat de consens per part de tots els socis.

Pàgina 9 de 23

PAU 2013

Pautes de correcció

Economia de l'empresa

Exercici 6 (Tots els blocs: 2 punts)

Indiqueu la resposta correcta de les qüestions següents. No cal que les justifiqueu. Escriviu el número de cada qüestió i la lletra corresponent en el quadre de respostes.

[Cada resposta correcta val 0,25 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,08 punts. Per les preguntes no contestades, no hi haurà cap descompte.]

- **6.1.** Quan una empresa comptabilitza el pagament a un proveïdor es/s' _____ en el compte de proveïdors i es/s' _____ en el compte de bancs.
 - a) carrega, carrega
 - b) carrega, abona
 - c) abona, carrega
 - d) abona, abona

Resposta: b)

- 6.2. Quin dels documents següents NO forma part dels comptes anuals d'una empresa?
 - a) El balanç de comprovació de sumes i saldos.
 - b) El compte de pèrdues i guanys.
 - c) La memòria.
 - d) Cap de les respostes anteriors és correcta.

Resposta: a)

- **6.3.** Considereu la informació següent, obtinguda del compte de pèrdues i guanys:
 - ingressos d'explotació: 120.000 €;
 - ingressos financers: 20.000 €;
 - despeses d'explotació: 70.000 €;
 - despeses financeres: 30.000;
 - impost sobre societats aplicable del 30%.

Quina de les afirmacions següents és correcta?

- a) El resultat abans d'impostos és de 50.000 €
- b) El resultat abans d'interessos i impostos és 40.000 €.
- c) El resultat net és de 28.000 €.
- d) L'impost sobre beneficis representa 18.000 €.

Resposta: c)

- **6.4.** Si la ràtio de liquiditat de dues empreses, Y i Z, és de 1,62 i 0,92, respectivament, quina de les dues empreses té més risc de suspensió de pagaments?
 - a) No es pot mesurar amb aquesta ràtio.
 - b) L'empresa Y.
 - c) L'empresa Z.
 - d) Cap de les dues empreses.

Resposta: c)

- **6.5.** La rendibilitat financera d'una empresa estudia:
 - a) el rendiment de l'actiu de l'empresa.
 - b) el rendiment de les aportacions dels socis.
 - c) la capacitat de generar recursos propis.
 - d) la capacitat d'invertir de l'empresa.

Resposta: b)

Oficina d'Organització de Proves d'Accés a la Universitat Pàgina 10 de 23 PAU 2013

Pautes de correcció

Resposta: c)

Economia de l'empresa

6.7. La dimensió temporal d'una estratègia de negoci és normalment a: a) curt termini. b) mitjà termini. c) llarg termini. d) Totes les respostes anteriors són correctes. Resposta: b) 6.8. En el marc de l'anàlisi DAFO, els aspectes del projecte empresarial en què la competènce esdevé superior són un factor i una a) extern, amenaça b) extern, oportunitat	de ser a) b) c)	I termini de recuperació (<i>payback</i>) d'una inversió és millor quan més sigui i ha a la durada de la inversió: gran, superior gran, inferior petit, superior petit, inferior
a) curt termini. b) mitjà termini. c) llarg termini. d) Totes les respostes anteriors són correctes. Resposta: b) 6.8. En el marc de l'anàlisi DAFO, els aspectes del projecte empresarial en què la competènce esdevé superior són un factor i una a) extern, amenaça b) extern, oportunitat	Respos	sta: d)
5.8. En el marc de l'anàlisi DAFO, els aspectes del projecte empresarial en què la competènc esdevé superior són un factor i una a) extern, amenaça b) extern, oportunitat	a) b) c)	curt termini. mitjà termini. llarg termini.
esdevé superior són un factor i una a) extern, amenaça b) extern, oportunitat	Respos	sta: b)
d) intern, fortalesa	esdevé a) b) c)	e superior són un factor i una extern, amenaça extern, oportunitat intern, debilitat

Pautes de correcció

Economia de l'empresa

SÈRIE 3.

Responeu a CINC dels sis exercicis següents. Cada exercici val 2 punts. En el cas que respongueu a tots els exercicis, només es valoraran els cinc primers.

Exercici 1 (Bloc 1: 2 punts)

La Bruna Solà és la cap d'una assessoria empresarial. Té un ventall de clients molt ampli, des d'empreses petites de barri fins grans organitzacions que estan totalment internacionalitzades.

Dues d'aquestes companyies són Carnisseria Miquel, S.L. (microempresa) i Construccions Global Mar, S.A. (gran empresa dedicada al disseny i construcció de vaixells esportius).

1.1. Definiu el període mitjà de maduració financer, tot detallant-ne els subperíodes. A partir de la relació entre els subperíodes, identifiqueu quina fórmula usaríeu per a calcular-ho.

[1 punt]

El període mitjà de maduració ve determinat pel nombre de dies que hi ha entre la data de pagament per a l'adquisició de les primeres matèries, mercaderies... i el moment de la seva recuperació per mitjà de la venda de les mercaderies o productes acabats i el corresponent cobrament posterior. El període mitjà de maduració està format per components o subperíodes:

- ✓ Període mitjà d'aprovisionament (PMa): nombre de dies que, de mitjana, les existències romanen al magatzem abans de ser usades.
- ✓ Període mitjà de fabricació (PMf): nombre de dies que, de mitjana, passen des de la incorporació de la primera matèria fins a l'obtenció del producte.
- ✓ Període mitjà de venda (PMv): termini d'emmagatzematge de mercaderies i/o productes acabats; temps que passa des de l'elaboració del producte fins a la seva venda.
- ✓ Període mitjà de cobrament (PMc): nombre de dies que, de mitjana, es triga a cobrar dels clients.
- ✓ Període mitjà de pagament (PMp): expressa el finançament aconseguit per l'empresa dels seus proveïdors. Nombre de dies que, de mitjana, es triga a pagar als proveïdors.

PMF = PMa+PMf+PMv+PMc-PMp

Pàgina 12 de 23

PAU 2013 Pautes de correcció

Economia de l'empresa

1.2. Quantifiqueu aproximadament (en hores, dies, setmanes o mesos) els diversos subperíodes que composen el període de maduració financer de les empreses anteriorment presentades. [0,75 punts]

És evident que les dues empreses es dediquen a activitats econòmiques molt diferents. La carnisseria tindrà un període de maduració molt més petit que l'empresa constructora de vaixells esportius, atès que el procés de producció i les característiques d'un i altre negoci així ho determinen.

Subperíode	Carnisseria Miquel	Construccions Global Mar, SA
Període mitjà d'aprovisionament (PMa)	Dies, hores (material de caducitat en cas que productes frescos). Si es congela (setmanes).	Normalment mesos, perquè els materials no pateixen cap desgast.
Període mitjà de fabricació (PMf)	Dies, hores.	Setmanes, mesos.
Període mitjà de venda (PMv)	Dies, hores. Si es congela (setmanes).	Setmanes, mesos.
Període mitjà de cobrament (PMc)	Immediat, venda al comptat. També pot ser setmanes (venda a crèdit).	Ajornat. Amb fórmules de finançament a termini.
Període mitjà de pagament (PMp)	Immediat o setmanes (a crèdit).	Setmanes o mesos.

1.3. Com afectaria el període mitjà de maduració financer de la Carnisseria Miquel el fet que es dediqués únicament a la compravenda de carn envasada? [0,25 punts]

En les empreses de compravenda d'un determinat producte no hi ha procés productiu, per la qual cosa el període mitjà de fabricació (PMf) és zero.

Per tant, el seu període mitjà de maduració financer seria: PMF = PMa+PMv+PMc-PMp.

Pautes de correcció

Economia de l'empresa

Exercici 2 (Bloc 1: 1 punt; Bloc 2: 1 punt)

Disposem de la següent informació dels tres darrers anys de funcionament de la nostra empresa.

Conceptes	2011	2010	2009
Actiu total	80.000	90.000	70.000
Patrimoni net	25.000	20.000	15.000
Passiu corrent	30.000	30.000	25.000
Passiu no corrent	25.000	40.000	30.000
Benefici net	10.000	15.000	18.000

2.1. Calculeu la ràtio d'endeutament per als tres anys presentats. Expliqueu-ne breument el significat i indiqueu si l'evolució ha estat positiva o negativa. [1 punt]

Càlcul:

Endeutament = Deutes / Total patrimoni net i passiu

Endeutament 2011 = (30.000 + 25.000) / 80.000 = 55.000 / 80.000 = 0,6875

Endeutament 2010 = (30.000 + 40.000) / 90.000 = 70.000 / 90.000 = 0,7778

Endeutament 2009 = (25.000 + 30.000) / 70.000 = 55.000 / 70.000 = 0.7857

Significat:

Ens dóna informació sobre l'estructura financera de l'empresa, si està fonamentada en els recursos externs i si l'empresa té capacitat per endeutar-se més encara. El valor òptim se situa entre el 0,4 i el 0,6. Si és superior al 0,6 el volum de deutes és excessiu i l'empresa està perdent autonomia financera davant de tercers, o dit d'altra manera, s'està descapitalitzant.

Interpretació:

La ràtio d'endeutament d'aquesta empresa és positiva, ja que cada cop s'acosta més als valors considerats òptims, que és del 0,6. Aquesta evolució indica que l'empresa està adquirint autonomia financera, i per tant, els seus deutes estan deixant de ser excessius.

2.2. Escolliu dues fonts de finançament aliè i expliqueu en què consisteixen. [1 punt]

Préstecs

Contracte mitjançant el qual generalment, una entitat de crèdit, lliura un import prèviament pactat a una empresa o individu, amb un venciment i pla d'amortització establert, i amb uns interessos pactats.

Emprèstits

És una emissió de deute (obligacions, bons, pagarés, lletres...) que emeten les empreses i que compren els particulars o altres empreses a canvi d'un interès. En la data que s'hagi determinat l'empresa haurà de tornar els diners invertits pels compradors d'acord amb les condicions que s'hagin pactat.

Lising

És una forma de finançament per a l'adquisició de béns de producció o equipament. L'empresa de lísing adquireix el bé en qüestió, i pacta amb l'empresa un pla

Pàgina 14 de 23

Pautes de correcció

Economia de l'empresa

d'amortització (lloguer) pel qual aquesta, paga una renda durant un període concret i al final del qual, pagant un import anomenat opció de compra, l'empresa pot quedar-se el bé en propietat. Tot i que la propietat del bé és de l'empresa de lísing, l'empresa que l'està pagant l'utilitza i és l'encarregada del seu manteniment i bon ús.

Pòlissa de crèdit

Mètode de finançament pel qual l'empresa signa un contracte amb el banc, que posa a la seva disposició un compte de crèdit amb un límit. L'empresa utilitza aquest mètode quan no sap exactament quan ni quant necessitarà aquests diners. L'empresa paga pels imports disposats els interessos i una comissió per la quantitat que no hagi utilitzat.

Crèdit comercial o de proveïdors

Finançament que s'aconsegueix per fer pagaments a crèdits, és a dir, posteriorment a la data de la realització de la operació. L'empresa disposa del que ha comprat, per tant, ho pot incorporar al seu procés productiu, sense haver-ho pagat, pel que disposa de finançament durant aquest període de temps.

Descompte d'efectes

El descompte d'efectes consisteix en portar al descompte al banc els efectes del que disposa l'empresa. L'empresa obté la quantitat que estableix l'efecte abans de que arribi el seu venciment, a canvi del pagament d'uns interessos i possibles comissions. A la data del venciment, el banc els presenta als obligats a pagar per tal que els facin efectius. En cas d'impagat es retornen als seus clients (cedents) carregant-los-hi en compte juntament amb totes les despeses que s'hagin produït.

Facturatge

Una empresa, de facturatge, compra les factures o drets de cobrament pendents del venedor. El factor s'encarrega de cobrar als consumidors finals l'import de les factures, assumint els impagats, que no són repercutits al venedor (cedent dels crèdits). El cost per al cedent és elevat en funció del grau d'impagats que es vulgui que assumeixi el factor.

Rènting

És una modalitat que consisteix en el lloguer de béns mobles a mitjà i llarg termini. En el contracte de rènting l'arrendatari es compromet a pagar un lloguer mensual durant un termini concret i l'empres de rènting es compromet a mantenir el bé en qüestió en condicions de funcionament. A diferència del lísing aquest contracte no té opció de compra al seu venciment. És pot substituir els equips o renovar el contracte.

Pàgina 15 de 23

PAU 2013

Pautes de correcció

Economia de l'empresa

Exercici 3 (Bloc 2: 2 punts)

Un empresari ha de triar entre tres projectes d'inversió que tenen les característiques següents:

Projecte Diamant:

Durada del projecte: 5 anys

Desemborsament inicial: 120.000 €

Cobraments anuals constants al llarg dels cinc anys de durada del projecte:

120.000 €

Pagaments anuals: 85.000 € al final dels anys primer, tercer i cinquè i 70.000 €

al final dels anys segon i quart.

Projecte Safir:

Durada del projecte: 4 anys

Desemborsament inicial: 180.000 €

Cobraments anuals constants al llarg dels quatre anys de durada del projecte:

100.000 €

Pagaments anuals: 5.000 € al final del primer any, 15.000 € al final del segon

any, 100.000 € al final del tercer any i 20.000 € al final del guart any.

Projecte Robí:

Durada del projecte: 3 anys

Desemborsament inicial: 80.000 €

Cobraments anuals constants al llarg dels tres anys de durada del projecte:

60.000 €

Pagaments anuals: 15.000 € al final del primer any i tercer anys i 30.000 € al

final del segon any.

Tenint en compte que el cost del capital és del 6%, responeu a les güestions següents:

Pautes de correcció

Economia de l'empresa

3.1. Trieu el millor projecte segons el criteri del valor actual net (VAN). Justifiqueu la resposta.

[1 punt]

Projecte Diamant:

	Inversió inicial	Fluxos de caixa nets				
Projecte d'inversió:	D0	1	2	3	4	5
Projecte Diamant	120.000	35.000	50.000	35.000	50.000	35.000

VAN = -120000 + $35000/(1+0.06)^1$ + $50000/(1+0.06)^2$ + $35000/(1+0.06)^3$ + $50000/(1+0.06)^4$ + $35000/(1+0.06)^5$ = 52.664.08 €

Projecte Safir:

	Inversió inicial	Fluxos de caixa nets			nets
Projecte d'inversió:	D0	1	2	ფ	4
Projecte Safir	180.000	95.000	85.000	0	80.000

 $VAN = -180000 + 95000/(1+0.06)^{1} + 85000/(1+0.06)^{2} + 80000/(1+0.06)^{4} = 48.639.83$

Projecte Robí:

	Inversió inicial	Fluxos de caixa nets			
Projecte d'inversió:	D0	1	2	3	
Projecte Robí	80.000	45.000	30.000	45.000	

$$VAN = -80000 + 45000/(1+0.06)^{1} + 30000/(1+0.06)^{2} + 45000/(1+0.06)^{3} = 26.935.59 \in$$

Per tant, el millor projecte segons el criteri del VAN és el primer, el projecte Diamant, ja que té el VAN més gran.

3.2. Plantegeu l'equació de càlcul de la taxa interna de rendibilitat (TIR) per al projecte Safir.

[0,25 punts]

	Inversió inicial	Fluxos de caixa nets			
Projecte d'inversió:	D0	1	2	3	4
Projecte Safir	180.000	95.000	85.000	0	80.000

TIR
$$\rightarrow$$
 VAN = 0
VAN = -180.000 + 95.000/(1+r)¹ + 85.000/(1+r)² + 80.000/(1+r)⁴ = 0

Pautes de correcció

Economia de l'empresa

3.3. Si la durada del projecte Safir s'ampliés a cinc anys, quin flux de caixa net per al final del cinquè any hauria de tenir aquest projecte per a que la TIR fos del 28%? Considereu els mateixos fluxos de caixa nets per als quatre primers anys que heu utilitzat per a resoldre l'apartat 3.1. [0,75 punts]

Desemborsament inicial	Fluxos de caixa nets					
D0	1	2	3	4	5	
180.000	95.000	85.000	0	80.000	FCN ₅ ???	

```
Si r = 28\%, VAN = 0
-180.000 + 95.000/(1+0,28)<sup>1</sup> + 85.000/(1+0,28)<sup>2</sup> + 80.000/(1+0,28)<sup>4</sup> + FNC<sub>5</sub>/(1+0,28)<sup>5</sup> = 0
Aïllem FNC<sub>5</sub>:
FNC<sub>5</sub> = [180.000 - 95.000/(1+0,28)<sup>1</sup> - 85.000/(1+0,28)<sup>2</sup> - 80.000/(1+0,28)<sup>4</sup>] · (1+0,12)<sup>5</sup> =
```

FNC₅ = 82.803,69 €

Pautes de correcció

Economia de l'empresa

Exercici 4 (Bloc 3: 2 punts)

4.1. Patxi Poch, ara a l'atur, s'està plantejant obrir un forn de pa amb els diners que ha obtingut en concepte de liquidació de l'antiga feina. En canvi, la seva companya, Lali López, amb una capacitat emprenedora excel·lent, vol iniciar un negoci d'emmagatzematge de components auxiliars per a la indústria de l'automòbil. Com que la localització de l'activitat empresarial és una decisió estratègica important que condicionarà a curt i a mitjà termini l'activitat i els mateixos resultats de l'empresa, en Patxi i la Lali valoren diferents locals i naus industrials per a ubicar aquests dos negocis. Exposeu raonadament quatre variables que cal tenir en compte (dues de diferents per cada cas) a l'hora de decidir la ubicació del forn de pa i del magatzem. [1 punt]

Són moltes les variables que les empreses poden tenir en compte a l'hora de decidir la ubicació de l'activitat empresarial. En funció del tipus d'activitat es consideraran unes o altres. Algunes d'aquestes variables serien:

- El grau de desenvolupament d'infraestructures de transports i comunicacions.
- La proximitat a les fonts de matèries primeres.
- La proximitat als clients.
- L'accés a les xarxes de subministraments.
- El mercat de treball.
- El cost del terreny.
- El desenvolupament de la regió.
- La legislació fiscal, jurídica i mediambiental.
- La facilitat de crèdit.
- Factors demogràfics.

El forn de pa hauria de tenir en compte la proximitat als clients (ja que és una empresa en la que convé estar prop dels clients finals), el cost del local i els factors demogràfics (edat, nivell de renda, nivell cultural, ... de la població).

Per decidir la localització del magatzem s'hauria de tenir en compte el grau de desenvolupament de les infraestructures de transports i comunicacions (molt important en aquest cas per garantir el transport i la comunicació dels components de la indústria de l'automòbil), l'accés a xarxes de subministraments i el cost del terreny o nau industrial, entre d'altres.

4.2. Completeu les frases següents: [1 punt]

A) L'estratègia que consisteix a aplicar els avantatges competitius de l'empresa, tant si és de lideratge en costos com de diferenciació del producte, en un segment de mercat concret, s'anomena ...

estratègia d'enfocament o d'especialització o de segmentació o de nínxol de mercat.

B) L'eina utilitzada per a descompondre i analitzar cadascuna de les activitats que es duen a terme en una organització per a fabricar i vendre un producte o servei determinat s'anomena ...

cadena de valor

Pàgina 19 de 23

Pautes de correcció

Economia de l'empresa

C) El conjunt de característiques internes que una empresa ha de desenvolupar per a obtenir i reforçar una posició d'avantatge davant dels competidors s'anomena...

avantatge competitiu

D) Quan una empresa presenta uns costos inferiors als dels competidors en un determinat producte o servei d'una qualitat semblant adopta una estratègia ...

de lideratge en costos

Pautes de correcció

Economia de l'empresa

Exercici 5 (Bloc 4: 2 punts)

- **5.1.** L'Oriol i la Joana són dos germans emprenedors que volen iniciar un negoci familiar d'elaboració de formatges (del qual ja tenen certa experiència) per poder sortir de l'atur, guanyar diners i ser independents. Indiqueu el tipus de forma jurídica més adient per a aquest negoci tenint en compte les circumstàncies següents:
 - Només poden aportar 3.500 euros entre tots dos.
 - No volen respondre dels possibles deutes que generi l'empresa amb el pis on viuen.
 - No volen que entrin nous socis a l'empresa.
 - Volen garantir que, desprès d'un temps, l'Oriol sigui el soci únic de l'empresa.

Justifiqueu la resposta per a cadascuna de les quatre circumstàncies de l'enunciat. [1 punt]

La forma jurídica més adient per a aquest negoci és la societat de responsabilitat limitada.

- ✓ El capital mínim és per a formar aquesta societat és de 3.000 euros, per la qual cosa els 3.500 euros que poden aportar els germans són suficients.
- ✓ La responsabilitat està limitada a les aportacions, per tan no arrisquen el pis en el que viuen.
- ✓ En la transmissió de les participacions tenen preferència els socis. Per tant es difícil que entrin nous socis.
- ✓ La societat de responsabilitat limitada pot ser unipersonal. No hi hauria cap inconvenient per a que l'Oriol acabi sent l'únic soci de la companyia.
- **5.2.** Al millor amic de l'Oriol també li agradaria engegar un negoci. Voldria obrir un hotel rural aprofitant que disposa d'una masia familiar ubicada en un paratge excepcional de la Costa Brava i tenint en compte les dades següents:
 - ✓ Cost d'adquisició dels actius necessaris per a la posada en marxa del negoci (amb una vida útil estimada de deu anys): 60.000 €
 - ✓ Costos fixos anuals: 24.000 €/any, entre els que s'inclouen els costos de personal, els subministraments, la publicitat i el manteniment.
 - ✓ Costos variables: 30 €/habitació
 - ✓ Vol fixar un preu per a l'habitació de 150 € la nit.
- a) Determineu quin és el llindar de rendibilitat (o punt mort) d'aquest negoci i interpreteu-ne el resultat. [0,5 punts]

Amortització: 60.000 / 10 = 6.000 €/any CF: 24.000 + 6.000 = 30.000 €/any

CV*: 30 €/habitació PV: 150 €/habitació

 $X_{PM} = CF / (p - CV)$

 $X_{PM} = 30.000 / (150 - 30) = 250 \text{ habitacions}$

L'empresa ha d'ocupar un mínim de 250 nits d'habitacions en un any per tal que el negoci generi beneficis.

Pàgina 21 de 23

PAU 2013

Pautes de correcció

Economia de l'empresa

b) Quin hauria de ser el nivell d'ocupació anual de l'hotel (nombre de nits ocupades) per tal d'aconseguir un benefici anual de 60.000 euros? [0,5 punts]

Per a que els beneficis siguin de 60.000 euros: B = IT - CT = p . X - CF - CV* . X = X (p - CV*) - CF 60.000 = X (150 - 30) - 30.000X = 90.000 / (150-30) = 750 habitacions

Pautes de correcció

Economia de l'empresa

Exercici 6 (Tots els blocs: 2 punts)

Indiqueu la resposta correcta de les qüestions següents. No cal que les justifiqueu. Escriviu el número de cada qüestió i la lletra corresponent en el quadern de respostes. [Cada resposta correcta val 0,25 punts. Per cada resposta errònia es descomptaran 0,08 punts. Per les preguntes no contestades no hi haurà cap descompte.]

- **6.1.** Quina de les afirmacions següents sobre el patrimoni empresarial i les masses patrimonials de l'actiu i del passiu és correcta:
 - a) La partida "proveïdors" és una massa d'actiu corrent.
 - b) La partida "existències de productes acabats" és una massa de passiu.
 - c) El passiu no corrent està format pel conjunt de deutes a curt termini.
 - d) El patrimoni net representa el capital propi de la empresa.

Resposta correcta: d

- **6.2.** Quin dels càlculs següents permet obtenir el fons de maniobra:
 - a) Actiu corrent passiu corrent.
 - b) Patrimoni net + passiu no corrent actiu no corrent.
 - c) Patrimoni net passiu corrent.
 - d) Cap de les respostes anteriors és correcta.

Resposta correcta: a

- **6.3.** Quina de les afirmacions següents sobre l'anàlisi financera mitjançant les ràtios és correcta?
 - a) Si la liquiditat és 1, l'empresa pot fer front a tots els deutes a curt termini amb l'import de l'actiu corrent.
 - b) Si la solvència és 0,5, el total de les deutes és del triple de l'actiu.
 - c) Si la disponibilitat és 1, l'empresa té tants diners com deutes totals.
 - d) Totes les respostes anteriors són correctes.

Resposta correcta: a

- **6.4.** Una font de finançament propi són
 - a) Els proveïdors.
 - b) Els recursos disponible en caixa.
 - c) Les reserves.
 - d) Cap de les respostes anteriors és correcta.

Resposta correcta: c

- 6.5. Una forma de creixement extern de l'empresa és
 - a) la fusió pura.
 - b) la fusió per absorció.
 - c) la participació en societats.
 - d) Totes les respostes anteriors són correctes.

Resposta correcta: d

Pàgina 23 de 23

PAU 2013

Pautes de correcció

Economia de l'empresa

- **6.6.** Com a forma jurídica d'un negoci, els denominats autònoms
 - a) són empresaris o empresàries individuals.
 - b) no necessiten un mínim de capital per a constituir-se.
 - c) tributen per l'impost sobre la renda de les persones físiques (IRPF).
 - d) Totes les respostes anteriors són correctes.

Resposta correcta: d

- 6.7. En una matriu DAFO,
 - a) les amenaces provenen només de l'interior de l'empresa.
 - b) els punts forts o fortaleses provenen només de l'entorn de l'empresa.
 - c) es refereix al conjunt de debilitats (o punts dèbils), amenaces, fortaleses (o punts forts) i oportunitats de l'empresa.
 - d) Cap de les respostes anteriors és correcta.

Resposta correcta: c

- **6.8.** Quina de les afirmacions següents sobre la viabilitat financera d'un projecte d'inversió dins de l'empresa és correcta?
 - a) Si la taxa interna de rendibilitat (TIR) és igual al 4%, el Valor Actual Net (VAN) per a una taxa d'interès o d'actualització del 6% serà positiu (VAN > 0).
 - b) Si la TIR és igual al 10%, el VAN per a una taxa d'interès o d'actualització del 6% serà positiu (VAN > 0).
 - c) La condició per acceptar sempre un projecte d'inversió és que el VAN resulti positiu, sigui quina sigui la taxa d'interès o d'actualització (encara que sigui del 1% o fins i tot de menor valor).
 - d) Cap de les respostes anteriors és correcta.

Resposta correcta: b